

Sygn. akt IC 1834/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Grażyna Ucińska

Protokolant: Dorota Malinowska

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2018 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa **M. H.**

przeciwko (...) **S.A. z/s w W.**

o zapłatę kwoty 80.000 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z/s w W. na rzecz powódki M. H. kwotę 80.000 zł (osiemdziesiąt tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 lipca 2017 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 9.601 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IC 1834/17

UZASADNIENIE

Powódka M. H. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 80.000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 3 lipca 2017 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za krzywdę powstałą w związku ze śmiercią matki, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 10.800 zł.

W uzasadnieniu wskazywała, że w dniu (...) roku w W. doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego śmierć poniosła matka powódki B. H.. Sprawca wypadku J. R. w chwili zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. Powódka wskazywała, że w 1997 roku zgłosiła szkodę, a decyzją z dnia 22 listopada 1997r. pozwana wypłaciła na jej rzecz kwotę 10.000 zł tytułem odszkodowania za śmierć matki. Wskazywała, że pismem z dnia 2 czerwca 2017r. wystąpiła do strony pozwanej z żądaniem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego strona pozwana odmówiła przyznania świadczenia na rzecz powódki podnosząc, że roszczenie to uległo przedawnieniu w dniu 3 kwietnia 2017r. Odnosząc się do zarzutu ewentualnego przedawnienia roszczenia, podnoszonego przez stronę pozwaną w toku postępowania likwidacyjnego, powódka wskazywała, że przepis art. 819 § 3 k.c. stanowi, że w wypadku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej termin roszczeń poszkodowanego wobec zakładu ubezpieczeń o odszkodowanie lub zadośćuczynienie przedawnia się z upływem okresu przewidzianego dla tego roszczenia w przepisach o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym lub niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania. Roszczenia z tytułu czynów niedozwolonych zaś przedawniają się po upływie 3 lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia, nie później jednak niż 10 lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę (art. 442¹ § 1 k.c.). Powódka argumentowała, że odmienny termin przedawnienia jest przewidziany dla roszczeń o naprawienie szkody wynikłej

z przestępstwa, tj. zbrodni lub występku. Zgodnie bowiem z brzmieniem art. 442¹ § 2 k.c., obowiązującym od dnia 10 sierpnia 2007r., roszczenia o naprawienie szkody wynikłej ze zbrodni lub występku ulegają przedawnieniu po upływie 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa, bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie obowiązanej do jej naprawienia. Wskazywała nadto, że termin biegu przedawnienia został przerwany przez zgłoszenie pozwanemu szkody przez powódkę, a zaczął swój bieg od nowa od dnia wydania ostatecznej decyzji przyznającej świadczenie z ubezpieczenia OC w dniu 22 listopada 1997r. Bieg przedawnienia rozpoczyna się bowiem na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie zakładu ubezpieczeń o przyznaniu lub odmowie świadczenia (art. 819 § 4 k.c.). Wskazywała, że z uwagi na to, że bieg przedawnienia roszczenia o zadośćuczynienie zaczął swój bieg na nowo od dnia 22 listopada 1997r., tj. od dnia wydania ostatecznej decyzji przyznającej świadczenie z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej odszkodowania w brzmieniu sprzed nowelizacji, roszczenie to przedawniłoby się dnia 22 listopada 2007r. W dacie zatem wejścia w życie ustawy nowelizującej roszczenie powódki nie było przedawnione, a zatem do roszczeń powódki stosować należy przepisy art. 442¹ k.c. i 20-letni okres przedawnienia.

Uzasadniając żądanie zasądzenia zadośćuczynienia powódka wskazywała, że wskutek zdarzenia z dnia(...) straciła matkę, z którą była silnie emocjonalnie związana. Nagła, nieoczekiwana i przedwczesna śmierć B. H. była dla powódki ogromnym przeżyciem, wywołała u niej trudny do opisu żal i rozpacz. W chwili zdarzenia powódka miała (...)lat. Matka wychowywała ją i brata samotnie, starając się by dzieci nie odczuły braku ojca. Argumentowała, że śmierć matki wywołała wiele nieodwracalnych zmian w jej dotychczasowym życiu, nie pozostając bez wpływu na sferę psychiczną i emocjonalną. Wskazywała, że pozbawiona została możliwości dorastania w pełnej rodzinie, już zawsze będąc pozbawioną matczynej miłości, bliskości, wsparcia i wzorca. Brak matki był dla powódki odczuwalny na każdym etapie jej życia. W trudnym okresie jej życia musiała także przejąć opiekę nad (...) bratem, po osiągnięciu pełnoletniości podjęła zatrudnienie, by utrzymać siebie i brata. Porzuciła plany związane z dalszą edukacją albowiem z powodu trudnej sytuacji rodzinnej nie mogła sobie na to pozwolić. Wskazywała, że na skutek zdarzenia z dnia (...) doszło do naruszenia jej dóbr osobistych w szczególności więzi rodzinnej, prawa do życia w pełnej rodzinie i niezakłóconego życia rodzinnego. Odnosząc się do żądania odsetkowego powódka wskazywała, że w dniu 2 czerwca 2017 roku zgłosiła swoje żądanie stronie pozwanej, zatem termin 30 dni od dnia zgłoszenia szkody upłynął w dniu (...) Uzasadniając wysokość kosztów zastępstwa procesowego w dwukrotnej stawce minimalnej wskazywała na nakład pracy pełnomocnika.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wystąpiła z propozycją zawarcia ugody obejmującej zapłatę na rzecz powódki kwoty 16.000 zł bez zasądzenia odsetek, zwrot połowy opłaty sądowej od pozwu oraz zasądzenie kwoty 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie zaś, na wypadek odrzucenia propozycji strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa w całości zasądzenie kosztów procesu.

Uzasadniając stanowisko strona pozwana przyznała fakt zaistnienia zdarzenia wywołującego szkodę i uznała swoją odpowiedzialność w tym zakresie wskazując jednocześnie, że w toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego wypłaciła powódce w 1997 roku kwotę 10.000 zł tytułem odszkodowania za śmierć matki, co na skutek zmiany siły nabywczej pieniądza stanowiło w przybliżeniu aktualną kwotę 34.000 zł. Nie kwestionowała roszczenia powódki co do zasady, a jedynie co do wysokości wskazując, że dochodzona pozwem kwota jest rażąco wygórowana i nieadekwatna do stopnia doznanej przez powódkę krzywdy. Zarzucała, że zadośćuczynienie nie jest kompensata za samą śmierć członka rodziny, a proces smutku i żałoby jest stanem naturalnej adaptacji do życia po utracie osoby bliskiej. Strona pozwana wskazywała nadto, że dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia istotne jest także to, czy w związku z wypadkiem powódka otrzymała należne jej z innych źródeł świadczenia odszkodowawcze, realizujące kompensacyjną funkcję zadośćuczynienia. Zarzucała nadto, że istotnym dla ustalenia wysokości zadośćuczynienia jest bez wątpienia upływ czasu od momentu zdarzenia będącego podstawą dochodzonego roszczenia, które w niniejszej sprawie datuje się na (...), a zatem ponad 20 lat. Przez tak długi czas zdaniem strony pozwanej krzywda powódki uległa niewątpliwie złagodzeniu.

Ostatecznie na rozprawie w dniu 15 lutego 2018 roku powódka domagała się zasądzenia kosztów procesu według przedłożonego spisu kosztów w kwocie 5.601 zł obejmującego kwoty : 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa

procesowego, 23 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, 167 zł tytułem kosztów stawiennictwa pełnomocnika na rozprawach w dniach 31 stycznia 2018 roku i 15 lutego 2018 roku wyliczonych na podstawie stawki określonej rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niezbędnych właściwością pracodawcy (Dz.U. 2002r., Nr 27, poz. 271).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu (...) roku w W. R. nieumyślnie spowodził katastrofę w ruchu lądowym, która zagrażała życiu i zdrowiu ludzi oraz mieniu w znacznych rozmiarach poprzez umyślne naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując samochodem ciężarowym marki (...) nr rej. (...) niedostosował prędkości pojazdu do warunków drogowych, kierował samochodem niesprawnym technicznie, z przeciążeniem ładunku wskutek czego stracił panowanie nad pojazdem, zjechał na lewą stronę jezdni doprowadzając do zderzenia czołowo – boczego z autobusem Państwowej (...) marki J. nr rej. (...), w wyniku którego to zdarzenia uszkodzeń ciała doznali kierujący autobusem oraz pasażerowie, B. H. poniosła śmierć na miejscu.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 28 września 1998r. w sprawie sygn. akt III K 24/98 J. R. został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 145 § 1 i 2 k.k. i art. 136 k.k. w zw. z art. 10 § 2 k.k.

dowód :

- odpis aktu oskarżenia z dnia 31 grudnia 1997r., k. 17 – 19,
- odpis wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia 28 września 1998r., sygn. akt III K 24/98, k. 20 – 22,
- odpis skrócony aktu zgonu B. H., k. 16,

Pojazd sprawcy wypadku w dacie zdarzenia objęty był ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

Bezsporne

Powódka jest córką zmarłej B. H..

dowód :

- przesłuchanie powódki, k. 84 – 84v. i e-protokół,

Powódka zgłosiła stronie pozwanej szkodę w 1997 roku. W toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła powódce decyzją z dnia 22 listopada 1997r. kwotę 10.000 zł tytułem odszkodowania za śmierć matki.

dowód :

- zawiadomienie (...) w W. o przyznaniu świadczenia z dnia 22 listopada 1997r., k. 23,

Nagła śmierć matki była dla powódki ogromnym przeżyciem. Dotychczas bowiem opiekę nad powódką i jej (...) bratem zmarła sprawowała samodzielnie, korzystając w tym zakresie ze wsparcia 70-letniej matki. Mimo samotnego wychowywania dwójki dzieci B. H. dokładała wszystkich starań, by małoletni nie odczuwali w codziennym funkcjonowaniu braku ojca.

dowód :

- zeznania świadka S. H., k. 78v. i e-protokół,
- przesłuchanie powódki, k. 84 – 84v. i e-protokół,

Powódka była bardzo zżyta z matką, bardzo dobrze się rozumiały, powódka była najstarszym dzieckiem zmarłej. Matka był dla powódki wielkim autorytetem i wsparciem. Przekazywała jej swoją wiedzę, przygotowywała córkę do dorosłego życia. Powódka miała w niej oparcie. Czas wolny rodzina spędzała wspólnie, chodzi na spacer, organizowali wspólne ogniska.

dowód :

- zeznania świadka S. H., k. 78v. i e-protokół,
- przesłuchanie powódki, k. 84 – 84v. i e-protokół,

B. H. zmarła, gdy powódka miała (...)lat. Śmierć matki spowodowała problemy finansowe rodziny i powódka, mimo wcześniejszych planów kontynuacji edukacji, zaniechała nauki i podjęła pracę zarobkową w celu utrzymania siebie i małego brata.

Po śmierci matki prawnym opiekunem powódki został wuj J. B. (1). Wskutek utraty matki powódka była załamana, opuściła się w nauce i nie zdała egzaminu maturalnego. Unikała kontaktu z rówieśnikami, opuściła zabawę studniówkową. Nie czuła się na siłach wziąć udziału w weselu kuzynki. Powódka wskutek tragicznej śmierci matki bardzo długo zastanawiała się nad posiadaniem potomstwa.

dowód :

- zeznania świadka J. B. (1), k. 78v. i e-protokół,
- przesłuchanie powódki, k. 84 – 84v. i e-protokół,

Powódka nadal odczuwa stratę matki. Obecnie ma syna, któremu opowiada jedynie o dziadkach, często wspólnie odwiedzają grób B. H.. Małoletni zna babcię jedynie ze zdjęć, które powódka przechowuje.

dowód :

- przesłuchanie powódki, k. 84 – 84v. i e-protokół,

Pismem z dnia 2 czerwca 2017 roku powódka wystąpiła do (...) S.A. w W. z roszczeniem przyznania kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci matki. Decyzją z dnia 16 czerwca 2017 roku (...) S.A. w W. odmówiła uznania i wypłaty zadośćuczynienia podnosząc, że roszczenie powódki uległo przedawnieniu.

dowód :

- zgłoszenie roszczenia z dnia 2 czerwca 2017r., k. 25 – 26,
- decyzja (...) S.A. w W. z dnia 16 czerwca 2017r., k. 27 – 28,
- decyzja (...) S.A. w W. z dnia 10 lipca 2017r., k. 29 – 30,
- akta szkody (...) - w załączeniu,

Powódka zatrudniona jest w F. W. uzyskując z tego tytułu wynagrodzenie 2.200 zł miesięcznie. Pozostając wraz z nią we wspólnym gospodarstwie domowym mąż K. H. prowadzi własną działalność gospodarczą w zakresie malowania obrazów uzyskując z tego tytułu dochód w wysokości około 6.000 zł miesięcznie. .

dowód :

- przesłuchanie powódki, k. 84 – 84v. i e-protokół,

Sąd zważył, co następuje :

Zdaniem Sądu powództwo podlegało uwzględnieniu w całości.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów, wiarygodności których strony nie kwestionowały, jak również zeznań przesłuchanych w sprawie świadków S. H. i J. B. (1).

W ustaleniach tych Sąd oparł się również na przesłuchaniu powódki albowiem na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. pominął dowód z przesłuchania w charakterze strony strony pozwanej. Zeznania powódki wskazują na jej trudną sytuację życiową, związaną ze skutkami wypadku. Zeznania te, w kontekście całego materiału dowodowego zebranego w sprawie, Sąd uznał za wiarygodne w zakresie istnienia więzi powódki z matką i jej intensywności, relacji łączących powódkę ze zmarłą i jej stanu emocjonalnego po śmierci B. H..

Mając na uwadze treść przepisu art. 217 §2 k.p.c. Sąd oddalił wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu psychologii albowiem stanął na stanowisku, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający do tego, by stanowić podstawę wyrokowania. Zauważyć należy, iż powódka wywodziła, że dowód z opinii biegłego psychologa miałby dowieść m.in., że śmierć jej matki wywołała u niej rozstrój zdrowia i skutkowałą zaburzeniami emocjonalnymi. W ocenie Sądu, w kontekście przesłanek określonych w przepisach, które powódka uczyniła podstawą prawną swych żądań, dowód z opinii biegłego jest zbędny, skoro wystąpienie krzywdy nie jest związane ze szkodą w kategoriach medycznych (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 14 czerwca 2013r., sygn. IACa 539/13). Wpływu przedmiotowego zdarzenia na stan emocjonalny powódki nie negowała również strona pozwana, a z uwagi na okoliczności sprawy, niewątpliwym jest przecież, choćby nawet w świetle doświadczenia życiowego, że śmierć matki znacznie zachwiała dotychczasową egzystencją życiową powódki.

Wniesionym pozwem powódka domagała się zasądzenia kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych wskutek śmierci B. H..

Strona pozwana kwestionowała dochodzone pozwem roszczenie co do wysokości wskazując na jego znaczne wygórowanie.

Odnosząc się do zasadności żądanego roszczenia przywołać należy, iż ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. objęte są wszelkie dobra osobiste rozumiane jako pewne wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym są uznawane za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. Do katalogu dóbr osobistych należy zaliczyć również więzi rodzinne. Więzi te stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji RP, art. 23 k.r.o.), zaś więź rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi zatem dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c., co oznacza, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c.

Krąg osób uprawnionych do zadośćuczynienia jest taki sam, jak w art. 446 § 3 k.c. (por. Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania..., s. 268). Uprawnionymi do żądania kompensaty są wyłącznie członkowie rodziny zmarłego, przy czym muszą być to najbliżsi członkowie tej rodziny. Tym samym zadośćuczynienie ma kompensować nie tyle doznany ból spowodowany śmiercią osoby bliskiej, lecz przedwczesną utratę członka rodziny. Dobrem osobistym, którego naruszenie wymaga rekompensaty, jest zatem prawo do życia w rodzinie. Powódka powyższą przesłankę spełniła, jako córka zmarłej B. H. bezsprzecznie należy do kręgu wskazanych wyżej osób.

Podobnie za ziszczoney uznać należy kolejny warunek przyznania zadośćuczynienia, tj. doznanie przez powódkę szkody niemajątkowej (krzywdy). Istotę szkody niemajątkowej wiąże się z naruszeniem czysto subiektywnych przeżyć człowieka (tak Z. R., Zadośćuczynienie pieniężne...,s.166). Zadośćuczynienie ma za zadanie wyrównać krzywdę w

postaci naruszenia prawa do życia w rodzinie, jak też ból, cierpienie i poczucie osamotnienia spowodowane utratą najbliższej osoby (wyrok SA w Lublinie z dnia 7 lipca 2009 r., II AKa 44/09, LEX nr 523973). Naruszenie prawa do życia w rodzinie stanowi dalece większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego niż w przypadku innych dóbr, a jej skutki rozciągają się na całe życie osób bliskich. Inaczej mówiąc krzywda to szkoda niemajątkowa, która objawia się przede wszystkim w dotkliwych ujemnych przeżyciach psychicznych, bólu, żalu, poczuciu straty, osamotnieniu, braku oparcia otrzymywanego dotychczas od bliskiej osoby.

Wobec stwierdzenia, iż powódka należy do kręgu uprawnionych do żądania kompensaty (zadośćuczynienia), jak też, że doznała krzywdy, w dalszej kolejności rzeczą Sądu było wyznaczenie właściwej, adekwatnej do rozmiaru tejże krzywdy kwoty.

Sąd określił sumę należnego powódce zadośćuczynienia na kwotę 80.000 zł. W ocenie Sądu tak ustalona kwota stanowić będzie właściwą rekompensatę za cierpienia psychiczne, jakich doznała ona w związku ze śmiercią matki. Jednocześnie kwota ta, zdaniem Sądu, utrzymana jest w rozsądnych granicach, uwzględniających aktualne warunki oraz przeciętną stopę życiową społeczeństwa, w którym funkcjonuje powódka, spełnia funkcje kompensacyjne, jest społecznie uzasadniona i nie prowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia.

Odnosnie wysokości należnego zadośćuczynienia wskazać należy, iż pewnych wskazówek co do kryteriów ustalania zadośćuczynienia z art. 448 k.c. dostarcza uzasadnienie nowelizacji kodeksu cywilnego. Wskazano w nim m.in., że skoro zadośćuczynienie istnieje w sytuacji naruszenia dóbr osobistych, o których mowa w art. 23 k.c., to tym bardziej taka możliwość powinna istnieć w przypadku śmierci osoby bliskiej, co w istotny sposób narusza sferę psychicznych odczuć jednostki.

Kryteria, którymi winien kierować się sąd przy ustalaniu odpowiedniej sumy zadośćuczynienia muszą być obiektywne i sprawdzone (zob. wyrok SN z dnia 8.08.2007 r., I CSK 165/07, OSNC-ZD2008, nr 3, poz. 66; z dnia 10.03.2006 r., IV CSK 80/05, OSNC 2006/10/175, Biul SN 2006/6/8, Wokanda 2006/7-8/23, OSP 2007/1/11).

W literaturze i orzecznictwie wskazuje się, że na rozmiar krzywdy mają wpływ przede wszystkim: dramatyzm doznań osoby bliskiej, wstrząs psychiczny i cierpienia moralne wywołane śmiercią osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki po jej śmierci, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem śmierci osoby bliskiej (np. nerwicy, depresji), stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał odnaleźć się w nowej rzeczywistości i zdolność do jej zaakceptowania, jak również wiek pokrzywdzonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2011r. III CSK 279/10, niepubl.).

Posiłkując się powyższymi wytycznymi Sąd uznał jak w punkcie I wyroku.

Sąd wziął pod uwagę wszystkie istotne okoliczności sprawy, a to : zakres cierpień powódki, ich intensywność i długotrwałość, jak również wpływ tragicznego zdarzenia, jakim była nagła i nieoczekiwana śmierć matki powódki na jej dalsze życie. Nie bez znaczenia, w ocenie Sądu, był również wiek powódki w chwili zgonu matki (17 lat), jak i okres jaki upłynął od dnia zdarzenia.

Jak wynika z zeznań samej powódki nagła, nieoczekiwana śmierć matki spowodowała wystąpienie u niej naturalnych reakcji na to zdarzenie : wstrząsu, bólu, bezsilności, przytłoczenia, smutku i pustki. Powódka w chwili zdarzenia znajdowała się na bardzo ważnym etapie swojego życia, była u progu dorosłości, miała w planach kontynuację nauki na studiach, która to decyzja zaważyć miała o jej przyszłości. Nagła utrata jedyne go żywiciela rodziny wymusiła na powódce zmianę planów życiowych. Jak wynika z zeznań powódki, jak i przesłuchanych w sprawie świadków : S. H. i J. B. (2), powódka po śmierci matki załamała się, straciła wiarę w siebie, zarzuciła plany związane z dalszą edukacją, poświęciła się rodzinie i przede wszystkim pracy zarobkowej, by uzyskać środki finansowe na utrzymanie siebie i małoletniego brata, przejmując na siebie obowiązki, które dotychczas wykonywała zmarła. Dotychczasowe zajęcia, w tym m.in. naukę w sposób istotny zaniedbała, ostatecznie też nie zdała pozytywnie egzaminu dojrzałości. Zmianie

uległo też jej zachowanie, izolowała się od znajomych, przyjaciół, odmawiała udziału w podniosłych uroczystościach (bal studniówkowy, ślub kuzynki).

Oceniając sytuację powódki, która rzutowała na kwotę przyznaną jej tytułem zadośćuczynienia, Sąd miał na względzie także i tę okoliczność, iż powódka pozbawiona została znacznego wsparcia jakiego udzielała jej zmarła. Powódka garnęła się do matki, chciała spędzać z nią każdą wolną chwilę. Zmarła przekazywała jej bowiem swoją wiedzę. Powódka była najstarsza z rodzeństwa, i to jej zmarła w sposób szczególny przekazywała swoją wiedzę i umiejętności.

Krzywdą powódki jest tym bardziej dotkliwa, że śmierć jej matki nastąpiła nagle i nieoczekiwanie, w wypadku komunikacyjnym, zwinionym przez sprawcę. Ból powódki wzmagał nie tylko fakt, iż wobec powyższego nie mogła się do śmierci matki przygotować, ale również nie dane jej było pożegnać się z nią. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż śmierć B. H. nastąpiła w chwili, kiedy powódka miała (...) lat, a więc była młoda, wkraczała w życie. Miała prawo przypuszczać i oczekiwać, że pomoc matki będzie znacząca i będzie miała wpływ na jej rozwój emocjonalny. Nagła i nieoczekiwana śmierć matki spowodowała ból i cierpienie, złe samopoczucie, które rzutowało również na dalsze okresy w jej życiu. Okoliczności te potwierdziła nie tylko powódka, ale i słuchani w charakterze świadków brat powódki oraz wuj.

Biorąc pod uwagę wszystkie wskazane wyżej względy, zasądzona na rzecz powódki kwota 80.000 złotych jest w opinii Sądu adekwatna do rozmiaru doznanej przez nią krzywdy. Utrzymana jest również w rozsądnych granicach i odpowiada aktualnym stosunkom majątkowym i przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.,

Przyjmując termin wymagalności odsetek – 30 dni od daty zgłoszenia szkody w odniesieniu do kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia odsetki ustawowe za opóźnienie zasądzono od dnia (...), skoro powódka pismem z dnia 2 czerwca 2017 roku zgłosiła stronie pozwanej szkodę, a termin 30 dni upłynął w dniu 2 lipca 2017 roku.

Orzeczenie o kosztach oparto o przepis art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzona kwotę składają się : 4.000 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 5.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 23 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa, 167 zł tytułem kosztów stawiennictwa pełnomocnika na rozprawach w dniach 31 stycznia 2018 roku i 15 lutego 2018 roku (punkt II wyroku).